

8 sidor om
vår ekonomi

Sidorna 5-12

Integration:
Stanna
hos oss!

Sidan 3

Vårt Laxå

EN TIDNING FÖR DIG SOM BOR I LAXÅ KOMMUN #1/2015

Ny anda

Under våren har varje kommunfullmäktige ett ärende som handlar om föregående år – så nu den 15 april tog Laxå kommunfullmäktige upp bokslutet för 2014. Detta bokslut visar att kommunen fick ett positivt resultat på 9,6 miljoner kronor och hela koncernen (inklusive bolagen) gick 15,4 miljoner kronor i överskott.

Målet för 2015 är att resultatet fortsatt ska vara positivt, cirka +10 miljoner kronor. Kommunen har just börjat arbetet med budget 2016 där målet också är ett överskott på cirka 10 miljoner kronor.

Tillsammans är det många miljoner – men eftersom vi ännu ligger sist bland Sveriges kommuner när det gäller eget kapital, så har vi många miljoner kronor att ta igen innan vi kan förklara ”faran över”.

Den nya majoriteten har också skapat nya mål för kommunen, mål som ska vara lätta att följa upp och som direkt påverkar dig som invånare. Det är mål som till exempel ”Senast 2020 ska det finnas minst 20 nya lägenheter i Laxå kommun”, ”Meritvärdet i skolår 9 ska senast 2018 vara lägst 216.” (i juni 2014 var det 206,4).

Läs själv om kommunens mål på vår hemsida eller hämta Budget 2015 på Laxå bibliotek.

Tillsammans med de anställda i kommunen, företrädare för föreningar och företag samt i samverkan med invånarna vill majoriteten satsa på att skapa en ny anda i kommunen och tillsammans skapa ett bättre Laxå.

Bo Rudolfsson
kommunstyrelsens
ordförande (KD)

Margaretha Zetterlund, skolchef, leder arbetet med att öka kunskapen och höja betygen hos barnen från förskolan till högstadiet.

Elever i 9A diskuterar ett projektarbete med läraren Annemo Johansson: Från vänster Johannes Gunnarsson, Alma Delin, Julia Selin och Fanny Eriksson. Arkivbild

Så ska vi höja betygen

Nu skärps målen i skolan. Minst 85 procent av eleverna som går ut högstadiet i Laxå kommun ska senast 2018 ha behörighet till ett nationellt gymnasieprogram.

Det är barn- och utbildningsnämnden som fått kommunfullmäktiges uppdrag att höja elevernas betyg och det är kommunens skolchef Margaretha Zetterlund som ska se till att så sker.

– När niorna gick ur högstadiet i juni 2014 var 84 procent behöriga. Så vi kan tyckas vara nära, men resultaten varierar från årgångsklass till årgångsklass och tanken nu är att få en hög, jämn stabilitet så att vi når målet 85 procent för varje årskull som lämnar skolan här.

Skolan har två mål att arbeta mot förutom 85-procentsmålet. Ett andra är att meritvärdet, genomsnittsbetyget, i skolår 9 senast 2018 ska vara lägst 216 av högsta möjliga 340. Det tredje är att minst 95 procent av eleverna i grundskolan och alla föräldrar i förskolan senast 2018 ska känna sig trygga.

– Varje målområde har sina olika åtgärder. Fortbildning av personal, nätverksträffar, samverkan mellan förskola, grundskola, fritidshem och föreningar och näringsliv är några.

Högre ambition vad gäller elever med behov av särskilt stöd, informationsbrev till föräldrar, föräldramöten med teman, arbete med Kunskapshjulet, Språkbiten och Läsluft, integrations- och

trygghetsarbete, fler vuxna på rasterna är andra åtgärder som planeras.

Även förskolorna är med i arbetet.

– Förskolan har sett ut tre områden man ska rikta in sig på, trygga vuxna, strukturen i förskolan med inkluderande lärmiljöer och den inre organisationen. Under våren avsätts tid för personalen en gång i månaden på arbetsplatsträffarna och Jessica Gunnarsson på familjecentralen Killevippen har en handledande roll vad gäller det praktiska ”görandet”.

Det ska vara roligt, tryggt och lärorikt för alla barn i förskolan. Det är där som grunden läggs för goda framtida skolår.

Förstasidesbilden:

Zainab Afshar från Afghanistan har bott i Laxå i tre år. Nu går hon och Nina Forsberg från Finnerödja i samma klass, 8A i Centralskolan. För Zainab har det inneburit en stor omställning att komma till Sverige. För Nina är det spännande att lära känna ungdomar som kommer från andra länder.

Vårt Laxå

Tidning utgiven av Laxå kommun
Ansvarig utgivare: Harry Lundin.
Redaktionskommitté: Mari Selin, Anna Eriksson, Mats Fransson, Harry Lundin.

Produktion: Axelsson & Jansson Media AB, text och foto, EC Media AB, layout och redigering.

Tryck: Laxå Tryckeri.

Kontakt: Laxå kommun, Postgatan 2-4, 695 80 Laxå, tel: 0584-47 31 00, hemsida: www.laxa.se
Nästa nummer utkommer i oktober/november.

Storsatsning på att få de nya invånarna att stanna

Laxå kommun kan efter decennier av kräftgång tacka invandringen för positiva befolkningssiffror och ett trendbrott i ekonomin från minus till plus-siffror.

Nu lägger Laxå kommun in en ny växel i arbetet med att få inflyttade utrikesfödda och flyktingar att stanna här för gott.

Det är Jessica Vidberg, nyanställd integrationsstrateg, som sedan årsskiftet driver kommunens långsiktiga och målinriktade arbete med integration.

Hon har som första uppgift lagt fram en integrationsplan som antagits av kommunstyrelsen och som ligger till grund för hennes jobb.

– Det jag slagits av är att vår kommun efter två år av flyktingmottagande har väldigt lite motsättningar mellan infödda och nyanlända. Det har gått ganska smärtfritt. Vi verkar vara duktiga på att lösa problem och situationer som uppstår i stunden. Det kanske är så i en liten kommun.

– Dessutom har vi ju haft gott om lediga bostäder här

Jessica Vidberg är integrationsstrateg i Laxå kommun.

och nära till kommunikationer till och från Laxå.

Förra året bosatte sig 160 nyanlända i kommunen. Under första halvan av 2015 bor nära 600 flyktingar här som kommit hit sedan kommunen skrev avtal med Migrationsverket om flyktingmottagning 2013.

Målet är att hälften av alla kommunplacerade flyktingar ska bo kvar i Laxå minst ett år efter att deras etableringsersättning upphör under perioden 2015–2018, och ge förutsättningar för egenför-

sörjning och delaktighet i samhället.

– Det är helt avgörande för kommunens ekonomi att så många som möjligt väljer att bo kvar i kommunen och då måste vi se till att möta de behov som uppstår i och med flyktingmottagandet. De nya invånarna måste komma ut i samhället och känna sig hemma i Laxå.

Jessica Vidberg är socialpsykolog, har studerat organisation och ledarskap och läst konflikthantering och interkulturell kommunikation i USA. Hon har också en magisterutbildning i utvecklingskommunikation.

– Jag kom in på ämnet integration när jag studerade i USA. Inga jämförelser i övrigt mellan min situation där och flyktingars här, men jag fick känna på hur det är att vara i ett land som inte är ens hemland.

Jessica Vidbergs främsta uppgift nu är kontaktskapande arbete och att få i gång olika aktiviteter ute i samhället bland föreningar, organisationer, näringslivet och kyrkor som gör att de nya kommuninvånarna trivs, finner sig tillrätta och stannar i Laxå.

Biltvättarhelg

⇒ Tvätta bilen på en "gör det självhall" eller en automatisk biltvätt! Här renas tvättvattnet från merparten av föroreningarna innan det rinner till avloppsverket för att renas ytterligare. Helst ska det vara en miljömärkt biltvätt.

Om du tvättar din bil på garageuppfarten eller ute på gatan rinner tvättvattnet orenat ner i dagvattensystemet ut i närmaste vattendrag. Tvättvattnet från bilen innehåller miljöfarliga tungmetaller som påverkar och förgiftar miljön för fiskar och andra vattenlevande organismer.

Har du inte tillgång till en biltvätt? Tvätta bilen på gräsmattan eller på en grusplan! Föroreningarna fastnar i det översta jordlagret och vattnet filtreras innan det når grundvattnet. De organismer som lever i vattnet är ömtåligare än de som lever i marken så därför är detta ett bättre alternativ än att det smutsiga tvättvattnet sköljs ned i dagvattenbrunnen. Använd miljömärkta bilvårdsprodukter så bidrar du ännu mer till att värna vår miljö!

"Stora biltvättarhelgen" den 25–26 april är en kampanj som pågår över hela Sverige för att få oss att tvätta rätt!

Mindre bilkörning

– bättre miljö

⇒ Kommunens bilkörning och fysiska planering har betydelse för miljön. Med byte till miljövänligare fordon och övergång till drivmedelsbesparande körning påverkas miljön positivt.

I och med att resecentrum byggdes om började fler tågpendla vilket också indirekt påverkat miljön till det bättre.

Nytt telefonnummer

⇒ Nytt telefonnummer till återvinningscentralen vid Mosjön är:
070-270 96 05.

FAKTA

Med integration menas:

- den ömsesidiga process som ska äga rum mellan medborgare födda i Sverige och utlandsfödda.
- en samhällsgemenskap som präglas av berikande och rättvisa relationer mellan alla medborgare.
- en samhällssituation där alla medborgare möts med respekt och förståelse för individens olikheter.

Det här vill Laxå kommun:

- 50 procent av alla kommunplacerade flyktingar ska vara självförsörjande inom 2 år efter avslutad etablering år 2018.
- Arbeta för att öka delaktigheten i samhället för utrikes födda genom fadder verksamhet och aktiviteter i samarbete med föreningsliv och frivillighetsorganisationer. Här finns pengar att söka ur en fond på 200 000 kronor för föreningar

som vill genomföra aktiviteter i integrationssyfte under 2015.

- Samhällsorientering för utrikesfödda.
- Medborgarceremoni för nya svenska medborgare den 6 juni.
- Motverka främlingsfientlighet, rasism och diskriminering med temadagar

Rampen öppnar dörren till världen

I 45 år har Artur Andersson bott i sin villa i Laxå. Där kan han bo kvar tack vare att bostaden anpassats efter hans behov.

Det var tre år sedan Artur drabbades av en stroke som innebar att han inte längre kunde gå och blev rullstolsburen. På ett ögonblick förändrade hans liv så att det var omöjligt för honom att kliva de fyra stegen uppför stentrappan till ytterdörren i sitt eget hem och han kunde inte heller ta sig ut i samhället.

Den närmaste tiden efter insjuknandet blev Artur därför kvar på korttidsboendet Gläntan till dess att bostaden kunde anpassas så att den åter blev tillgänglig för honom i hans nya belägenhet.

En rejäl ramp monterades från entréingången ut mot syrenbusken med blommande krokus och in igen mot trappavsatsen som vidgades för att göra det möjligt för Artur att svänga in genom dörren med rullstolen. Dessutom fick han en liten landgång in mot terrassen och den inbyggda verandan.

Artur Andersson fick även

En rejäl ramp blev lösningen när Artur Andersson inte längre kunde gå. Nu bor han kvar hemma och tar sig ut på promenad med elrullstol tillsammans med sårbon Gerd Silling.

ett garage till sin elrullstol. Så nu är det fritt fram för Artur och hans sårbo Gerd Silling att tillsammans gå till butiken och ta promenader i Laxå med omgivningar.

När Artur inte har hjälp av Gerd och sin dotter Carina som bor i Örebro kommer hemtjänsten, sex gånger per dag.

–Världens bästa hemtjänst! tycker Artur.

FAKTA

Den som är funktionshindrad kan ha rätt till bidrag för anpassning av bostaden.

Bidrag kan beviljas oavsett om man bor i hyresrätt, bostadsrätt eller äger sin bostad. Bidraget är inte inkomstprövat. Bidrag kan endast ges för att anpassa hemmets fasta funktioner till exempel:

- montering av ramper
- automatisk dörröppning/stängning

- särskild inredning och utrustning i kök samt i hygienutrymmen
- installation av så kallade spistimer
- borttagning av trösklar och breddning av dörrar
- montering av ledstänger och stödhandtag

Varje ansökan bedöms individuellt och dessutom krävs ett intyg från arbetsterapeut eller läkare som styrker behovet av anpassningsåtgärderna.

Bokcirkel med studieresa

Det är kul med historia och roligt att höra om gamla grejer.

Det tycker gänget i Laxå kommuns dagliga verksamhets bokcirkel: Thord Källberg, Peter Eriksson, Torgny Larsson, Keijo Johansson och Per Karlsson. En gång i veckan träffas de, den här terminen för att läsa och prata om Stjärnsunds slott. Keijo Johansson håller i cirkeln och deltagarna lyssnar och gör inlägg. Tio gånger ska gruppen träffas innan det fram i vår blir

dags att göra en studieresa till detta vackra slott vid Vätterns strand.

– Det är fjärde året vi träffas och läser, säger Keijo Johansson. Vi har studerat Zinkgruvan, regalskeppet Vasa och hur man byggde Göta kanal. Allt har följts av studieresor och vi bestämmer tillsammans vad vi ska läsa.

– Jag tycker det är roligt att höra och prata om hur det var förr, säger Torgny Larsson.

Thor Källberg, Peter Eriksson, Torgny Larsson, Keijo Johansson och Per Karlsson lär sig mer om Stjärnsunds slott i Närke.

Foto: Pär Larsson

sidor om vår ekonomi

Detta har hänt 2014

Foto: Mats Fransson

Ekonomi bättre än väntat

Kommunens resultat blev + **9,6** miljoner, vilket var 4,6 miljoner kronor bättre än budgeterat. **Överskottet** beror på högre inkomster och lägre kostnader. Jämfört med 2013 förbättrades resultatet med 1,6 miljoner.

Var och en av oss har **28 900** kronor i kommunala tillgångar, 4 697 kronor mer än förra året.

Var och en av oss har **28 823** kronor i kommunala skulder, 458 kronor mindre än förra året.

Det ger **77** kronor var i eget kommunalt kapital, och kommuninvånarna slipper ligga på minussidan som förra året.

Så många
jobbar
i kommunen:
437 årsanställda

Vi blev fler + 84

För andra året är **befolkningsutvecklingen** positiv i Laxå kommun. Antalet invånare ökade med 84 personer och beror bland annat på inflyttning till Laxå av människor som sökt skydd i Sverige. Fortfarande är födelseunderskottet stort och 32 kommuninvånare fler avled förra året än vad som föddes.

Vi är **5 664** personer i vår kommun.

Inte längre sist i landet?

2013 var Laxå den kommun i landet som hade sämst **soliditet**, det vill säga eget kapital i förhållande till tillgångar. Vår soliditet var negativ vilket innebär att skulderna var större än tillgångarna. I och med att ekonomin gick bättre i år innebär det att soliditeten nu ligger på plussidan med 0,3 procent, jämfört med -6,8 procent förra året.

Arkivbild

Skatteintäkterna ökade

En ökande befolkning innebär att kommunen får in mer skatt vilket i sin tur förbättrar det ekonomiska resultatet.

Först intäkterna

Kommunens ekonomi är som en vanlig hushållsbudget med inkomster och utgifter. I hushållet ska inkomsterna räckta till nödvändiga saker som boendekostnad, mat, kläder, resor, fritid och nöjen.

I kommunen ska pengarna framför allt räckta till service för medborgarna inom **vård, skola** och **omsorg, gator** och **vägar**.

Kommunal-skatten är den största inkomstkällan och där bidrar var och en av oss som bor här.

För den intjänade hundralappen betalar varje skattskyldig **22,21** kronor i kommunalskatt. Det är 62 öre mer än genomsnittet i landet.

Det innebär att kommuninvånarna förra året bidrog med **40 565** kronor per person till kommunens verksamhet.

Skatteinkomsterna i Laxå kommun 2014 blev **232** miljoner kronor.

Till kommunens inkomster hör även bidrag från staten. Förra

året utgick **60,9** miljoner kronor i **statsbidrag**, vilket motsvarar **10 761** kr per invånare. Utan dem skulle kommunalskatten vara cirka 6 kronor högre.

Intäkterna från avgifterna (till exempel förskolan) som invånarna betalar till kommunen uppgår till **1 873** kr per person men det täcker bara en liten del av den totala kostnaden.

Arkivbild

Arkivbild

Miljö- nämnden 1 miljon

Drivs tillsammans med Lekebergs och Askersunds kommuner och svarar för kommunens miljöfrågor.

Barn- och utbildnings- nämnden 78,7 miljoner

Har ansvar för och driver kommunens förskolor och skolor samt ansvarar för kultur- och fritidsverksamheten.

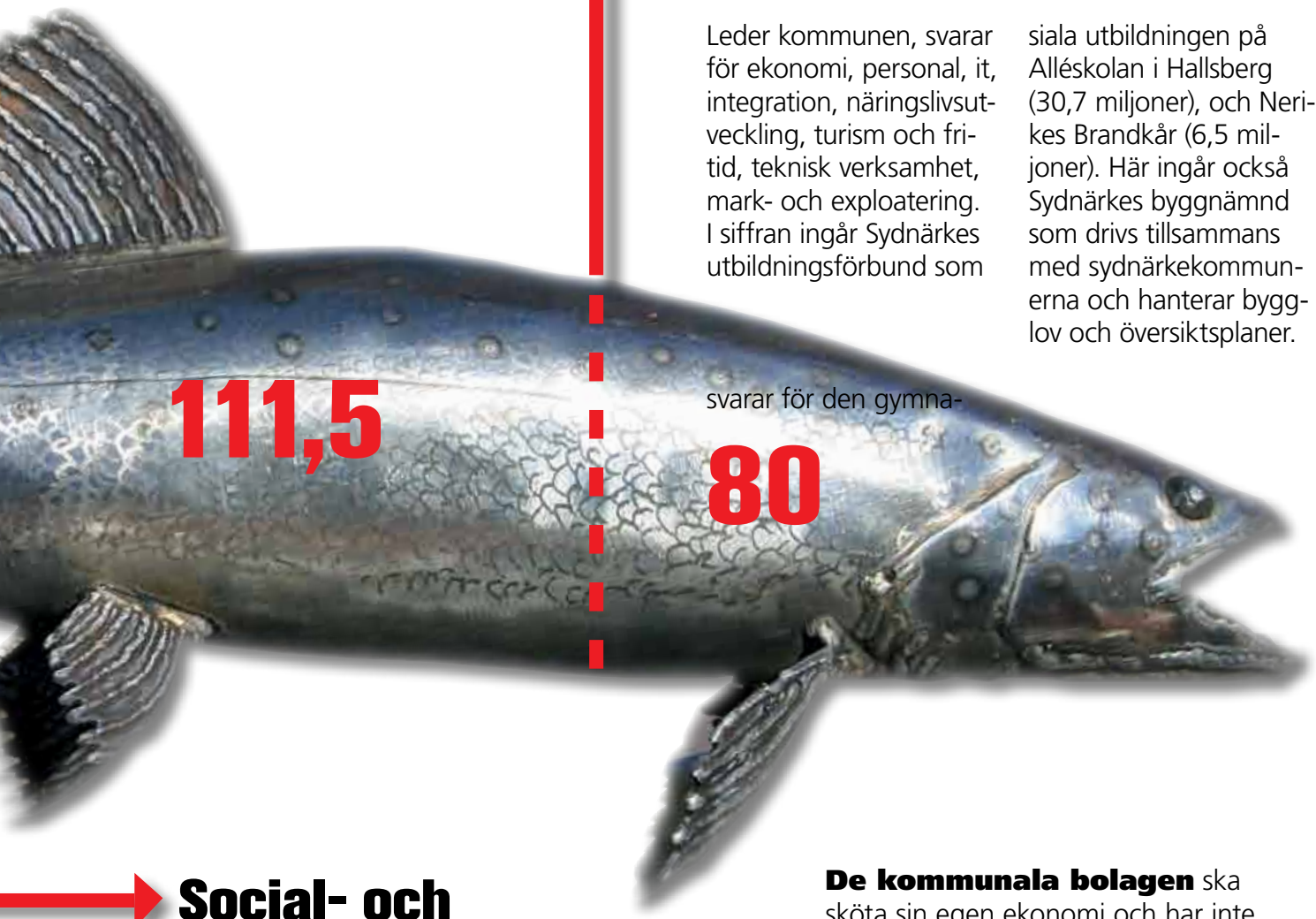
78,7

1 : 13

Pensioner 13 miljoner

Så fördelas kostnaderna

Den hoppande glänsande laxen i fontänen på Laxå torg får illustrera vår gemensamma budget. Laxen skapades av den finländske konstnären Kejjo Salohovi och tillverkades på Esab av Angelica Knothe. Statyn skänktes av Esab till Laxå kommun på 1980-talet.

Kommunstyrelsen 80 miljoner

Leder kommunen, svarar för ekonomi, personal, it, integration, näringslivsutveckling, turism och fritid, teknisk verksamhet, mark- och exploatering. I siffran ingår Sydnärkes utbildningsförbund som

siala utbildningen på Alléskolan i Hallsberg (30,7 miljoner), och Nerikes Brandkår (6,5 miljoner). Här ingår också Sydnärkes byggnämnd som drivs tillsammans med sydnärkekommunerna och hanterar bygglov och översiktsplaner.

svarar för den gymna-

111,5

80

Social- och omsorgsnämnden 111,5 miljoner

Svarar för individ- och familjeomsorgen, äldreomsorg, hemsjukvård och funktionsstöd.

De kommunala bolagen ska sköta sin egen ekonomi och har inte fått ett öre ur den gemensamma kassan under 2014, utöver den verksamhet kommunen köper från bolagen.

Det gäller det kommunala bostadsbolaget Laxåhem, Laxå Kommunfastigheter som svarar för kommunens fastigheter och sköter gator och vägar, liksom Laxå Vatten som svarar för vatten- och avlopp, sophämtning och återvinning och Laxå Värme som har ansvar för fjärrvärmerna.

... och det här får vi för pengarna

Vård, skola och omsorg

Det är kommunens huvudsakliga verksamhet.

Total kostnad **229,7** miljoner kronor eller **40 565** kr per invånare.

Det mesta går till kommunens **personal**, kostnader för bland andra lärare, förskolepedagoger, administrativ personal, vård- och omsorgspersonal:

204,1 miljoner eller **36 046** kronor per invånare.

Själva **verksamheten** inom vård skola och omsorg (utom personal):

82,9 miljoner eller **14 640 kronor** per invånare.

Kostnader för **lokaler** för skolor, förskolor, äldreomsorg och särskilt boende:

27,4 miljoner eller **4 844** kronor per invånare.

Arkivbild

Arkivbild

Arkivbild

Leder verksamheten gör **kommunstyrelsen: 80** miljoner eller **13 128** kronor per invånare.

Här ingår också **Sydnärkes byggnämnd** som drivs tillsammans med Sydnärkekommunerna och hanterar bygglov och översiktsplaner: **123** kronor per invånare.

Här ingår också **Sydnärkes utbildningsförbund** som svarar för den gymnasiala utbildningen på Alléskolan i Hallsberg och vuxenutbildningen med: **5 339** kronor per invånare.

I siffran inräknas även **Nerikes brandkår** med: **1 147** kronor per invånare.

Och **Sydnärkes miljö-nämnd**: Kostnaden är **179** kronor per invånare.

Här ingår även kostnader för **gator** och **vägar**: **2 027** kronor per invånare.

Social- och omsorgsnämnden

Omsorg om våra äldre och de av oss som behöver extra stöd, hemsjukvård, sjukvård i hemmet, stöd till funktionsnedsatta:

111,5 miljoner eller **19 684** kronor per invånare.

Barn- och utbildning

Förskola och skola till våra barn och ungdomar, samt kultur- och fritidsverksamhet:

78,7 miljoner eller **13 901** kronor per invånare.

(I detta ingår intäkter från migrationsverket och försäljning till andra kommuner.)

Äldreomsorgen i Laxå får gott betyg av brukarna. Vid ranking hamnar den i den fjärdedel som hör till landets bästa. Omvårdnadspersonalen är yrkesutbildad och personaltätheten ligger över genomsnittet för länet och riket.

En välutvecklad äldreomsorg får vi för:

51 993 kronor räknat på var och en av kommunens 65-plus-sare.

Mest kostar det särskilda boendet:

839 000 kronor per brukare och år.

Minst kostar hemtjänsten med:

168 000 kronor per brukare och år.

Arkivbild

Dessutom får vi ...

... en väl fungerande skola för **542 elever** som jämförelsevis ligger bra till, enligt statistiken. Eleverna i årskurserna 3 och 6 presterar ett bättre resultat i de nationella proven än jämförbara kommuner. I årskurs 9 uppnår 84 procent av eleverna godkänt i alla ämnen. Meritvärdet steg från 184 till 206.

De allra flesta lärarna i skolan har pedagogisk högskoleexamen

De allra flesta eleverna i årskurs 8 gillar skolan.

Kostnad: **63 000** kronor per elev och år.

... och en förskoleplats till Viggo för **122 000** kronor.

... ljusare tider med nya gatubelysning och omgjorda vägar för **3,8** miljoner kronor

Arkivbild

Det här ska vi arbeta med (bland annat)

En långsiktigt hållbar ekonomi

Ta fram bra boendevalternativ

Öka tillgången på förskoleplatser

Minska fallskador hos äldre

Förbättra webbinformationen

Se till att nyanlända i kommunen får arbete, trivs, stannar och bosätter sig här

Förbättra kontakterna med näringslivet

Öka elevinflytandet i skolan

Minska väntetiden till särskilt boende

Höja genomsnittsbetygen

Hamna på topp 100 i företagsrankingen

Andra bullar på poppis kafé

Ett mysigt kaffeställe att slinka in på.

Det är Frivilligcentralens vattenhål för äldre på Postgatan i Laxå. Vare sig man bara är fikasugen eller väntar på bussen till Hasselfors är Annelie Lindbergs, Lilian Jämsås och Jeanette Abrahamssons serverter är alltid varma. Hembakade bullar smakar gott till kaffetåren.

Bertil Åberg från Hasselfors som tar Laxå-turen måndagar och torsdagar är en given gäst liksom Anita Bengtsson, också från Hasselfors:

– En trevlig plats att vila benen på där man träffar bekanta och får givande pratstunder!

Frivilligcentralen startade 2008 och är ett samarbete mellan Laxå kommun, SPF, PRO, Svenska kyrkan och Röda kor-

Lilian Jämså bjuder av nybakta bullar till kaffet när Anita Bengtsson och Bertil Åberg, Hasselfors, och Margareta Werner, Laxå, tittar in på en förmiddagsfika.

set. Kaféet är öppet måndag, tisdag, onsdag, fredag mellan 9.30 och 11.30 och håller till i Laxåhems lokal på Postgatan 18.

– Dessutom ordnar vi andra aktiviteter som sopplunch en gång i månaden, träning i Björkhaga, Solcirkel, prome-

nadgrupp, qigong, söndagskafé och diverse underhållning, säger Annelie Lindberg.

Frivilligcentralen förmedlar väntjänstkontakter och delade i vintras ut broddar till alla över 65 år, vilket blev 1 116 stycken! Frivilligcentralen räknade in 3 285 besök 2014.

Anne Karlsson, bibliotekarie på Laxå bibliotek, med lånekortet som erbjuder tidningar på 60 språk.

2 000 tidningar via lånekortet

⇒ Visste du att ditt lånekort på Laxå bibliotek öppnar dörren till hela världen? Du kan välja bland 2 000 tidningar och tidskrifter i Sverige och världen över genom att logga in på Library Pressdisplay på Laxå biblioteks hemsida.

60 språk från 100 länder finns tillgängliga genom att du loggar in med din lånekortskod. Alldeles gratis!

Det var i januari som Laxå bibliotek anslöt sig till databasen där sex ytterligare kommuner i länet finns med, Lindsberg, Nora, Fagersta, Karlskoga, Degerfors, Laxå och Hällefors. Dessutom ingår Fagersta kommun.

Ekologiskt i skolmatsalen

⇒ Laxå kommun har gått från att för några år sedan inte servera ekologisk mat alls i sina skolkök till att servera hela 40 procent ekologiskt år 2014!

Det innebär att man klarat det nationella målet på 25 procent med råge, och mellan 2013 och 2014 fördubblades andelen ekologiskt! Totalt serveras i kommunen cirka 30 procent ekologisk mat, med både boenden och skolor inräknat.

Bibblans motto: Låna eller behåll!

Hasselforsborna har nära till biblioteket. Varje torsdag mellan 10–12 och 17–19 bemanar Hasselfors byalag ortens egen boklåda i Hasselgården.

– Vi har många böcker på hyllorna, säger Ivan Persson, ordförande i Hasselfors byalag. Det är allt från svenska och utländska klassiker till barn- och faktaböcker. En guldgruva att ösa ur för den läshungrige.

I Hasselfors fanns tidigare

Två bibliotekarier i Hasselfors: Per Bergström och Ivan Persson.

ett kommunalt bibliotek i anslutning till skolans eget. När det lade ner flyttades en del av böckerna in till Laxå bibliotek men många volymer och bokhyllor fick byalaget ta över.

Biblioteket växer nu efterhand. Många skänker böcker för an-

dra att låna eller för den delanta hem och behålla – med undantag av några faktaböcker!

Hasselgårdens bibliotek skiljer sig från andra i och med att låntagaren inte behöver lämna tillbaka boken något bestämt datum.

Fullmatade dagar i Laxå för EU-nätverk

Programmet är spikat för EU-nätverket In-Town som kommer till Laxå den 6–10 maj.

– Det är ett väl sammansatt program som ska visa gäster vad Laxå kommun och dess omgivning har att bjuda, säger Ronny Johansson, före detta kommunchef, som är värd för besöket.

60–70 personer ingår i nätverket som över gränserna arbetar med hur människor med funktionsnedsättning ska inkluderas bättre i samhället. Här ingår sex orter i Europa, Laxå, Grevesmühlen och Ahrensborn, Tyskland, Grzmiąca, Polen, Loures, Portugal och Nagymaros, Ungern.

– Vi ska visa Centralskolan och den unika Robomemometoden och Alléskolan i Hallsberg där vi ska studera AniAra, en bra verksamhet som erbjuder aktiviteter för personer med olika funktionsnedsättningar.

In-Towns delegater ska också arbeta internt med workshops och projektuppföljning.

Gästerna bor på Rastpunkts motell och deltar även i festligheten City Night i Laxå centrum som planeras till den 8 maj. Ågrens ridskola får också besök liksom Tiveden och Konst i ring och Fagertårn.

Gym-ägare Mattias Bruus erbjuder kommunens träningsugna nytt och större i vår.

Tung satsning på nytt gym

Mattias Bruus är träningsfantasten från Laxå som ser till att fler får gympa.

Han satsar en miljon på att förvandla gamla Elkedjans butik vid torget i centrum till en modern träningslokal med möjlighet till individuell träning i maskiner och med fria vikter och som även ordnar gruppträning.

– Tanken är att vi ska kunna öppna i april och erbjuda ett

gym på 350 kvadratmeters yta och nya omklädningsrum.

Mattias Bruus, som sedan 2008 driver webbyrån Webino i Laxå, bestämde sig för att bredda sin verksamhet och ta över tidigare Feelgoodgymmet på 100 kvadratmeter 2013. Han ändrade namnet till Infront Gym och under 2014 anlätades Kjell, Nina, Hanna och Ted Häggman som uppskattade grupptränare.

Medlemsskaran i Infront växte till 500 och när möjligheten kom att få köpa Elkedjans lokal slog Mattias Bruus till.

– Det blev en bra lösning. Det är ont om större lokaler i Laxå.

Mattias Bruus samlar nu hela sin verksamhet i den nya lokalen.

– Jag flyttar min webbyrå från Järnvägsgatan och hit. Här får allt plats.

Gula magasinet blir bostäder

⇒ Nu ska det gula magasinet bakom Laxåhems kontor på Casselgatan 6 byggas om till bostäder.

Huset uppfördes 1898 och har tjänat som förråd sedan dess. Det är Laxåhem som äger byggnaden och avsikten är att lägenheterna ska stå klara våren 2016. Det är två etage-lägenheter som ska byggas, en om två rum och kök och en om tre rum och kök.

Eftersom efterfrågan på bostäder i Laxå ökar tas nu utnyttjade utrymmen, på vindar

Laxåhems magasin blir bostäder.

och i gårdshus, i anspråk som kan förvandlas till bostäder.

– Vi har en lista på 20–30 möjliga objekt och som vi kan bygga om efterhand, säger Mattias Looström, vd på Laxåhem.

Miljösamarbete

⇒ Sydnärkes kommunalförbund är bildat, med ansvar för avfallshanteringen i Askersund, Hallsberg, Laxå och Lekeberg. Kontoret ligger i Hallsberg med kundtjänst och administration.

Under våren tar förbundet över driften av de kommunala återvinningscentralerna och sophämtningen i Hallsberg. Innan dess fortsätter den som vanligt i kommunernas regi. Tanken är att förbättra sophanteringen mot en minskad mängd och ett miljöriktigare omhändertagande. En annan målsättning är att förbättra servicen.

Bra betyg för vatten och avlopp

De flesta invånare i Laxå kommun är mycket nöjda med hur vattnet hemma i kranen ser ut, smakar och luktar. Invånarna känner ingen oro för att vattnet ska vara hälsofarligt på något sätt.

Det visar den enkät om vatten och avlopp som Laxå Vatten AB skickade ut till 300 slumpvis utvalda kunder ut VA-registret i september förra året. Boende i alla tätorter är representerade i undersökningen.

– Vi har ju kunnat läsa och höra om problem runtom i landet med läckor och förorenat dricksvatten på senare tid, säger VA-tekniker Mari Selin, Laxå Vatten.

– Men de råvatten som används för att tillverka vårt dricksvatten är redan från början rena från ämnen som kan vara skadliga för oss i större mängder.

Det är livsmedelsverket som bestämmer när och var prover ska tas och vad som ska analyseras. Rapporter om det rapporteras på Laxå Vattens hemsida.

Så här ser servisledningarna ut under marken vid din tomtgräns. Det stående plaströret är en rensbrunn till avloppet som ligger djupast. Man kan också se hur dagvattnet är kopplat till den stora dagvattenledningen i cement. Den smala, blå och svarta ledningen innehåller dricksvattnet som kommer till den blå servisventilen. Foto: Gert Hallinder

Enkäten visar också att 79 procent av kunderna aldrig drabbats av problem med det kommunala avloppet. För 21 procent har det hänt någon enstaka gång.

– Vid tomtgränsen finns en servisledning där fastighetens avlopp rinner ut i det kommunala avloppsnetet. Fram dit är husägaren ansvarig för ett stopp eller andra problem. På andra sidan är det Laxå Vatten som ansvarar.

Enkätsvaren visar också att Laxå kommun, bland 26 kommuner som gjort liknande undersökningar, får högst betyg när det gäller prisvärdheten. 55 procent tycker att VA-tjänsterna är ganska prisvärda och 17 procent mycket prisvärt. Abonnenterna efterfrågar e-fakturor.

En del kommuninvånare som svarat på enkäten oroar sig för ett åldrande ledningsnät.

– Stora delar av ledningsnätet är gammalt och ska förnyas.

Betygsattes gjordes också Laxå vattens hemsida, kundtjänst och hur lätt det är att nå rätt person.

– De flesta uppger att de är ganska eller mycket nöjda men självklart kan det bli bättre så att alla är ”mycket nöjda” säger Mari Selin.

Foto: Thomas Gunnarsson

Spana in ögonpyrolan!

Har du sett den här blomman? Växten är liten, 5–15 cm hög, med rundade blad som bildar rosett nära markytan.

I stjälkens topp sitter den ensamma, lutande blomman, vit och väldoftande. På varje kronblad finns ett par gröna ståndare som kan likna ett par ögon. Växten användes i äldre tider som medel mot ögonsjukdomar. Den blommar i juni–juli.

Svenska Botaniska Föreningen har utsett ögonpyrolan till årets växt. Som ett bidrag till att uppfylla miljömålet ett rikt växt- och djurliv vill Syd Närkes miljöförvaltning uppmana alla laxåbor att leta efter blomman.

Hittar du ögonpyrola kan det vara ett tecken på att det är växtplats med höga naturvärden som också kan hysa andra sällsynta arter. I äldre, något torrare barrskogar kan du exempelvis finna den närbesläktade rylen och orkidén knärot, båda är rödlistade.

Om du hittar ögonpyrolan kontakta gärna oss på Syd Närkes miljöförvaltning eller rapportera själv fyndet digitalt på artportalen. www.sydnarkeforvaltningen.se

Arbetsmarknad på schemat

Arbetsmarknadsutbildning på skolschemat. Det är en av Laxå kommuns åtgärder för att nå målet att rankas bland de 100 bästa i svenskt Näringslivs rankinglista för företagsklimat.

Laxå kommun är med i Handelskammarens satsning för att minska glappet mellan arbetsmarknaden och skolan. Målet är att under tre år nå alla 20 000 elever från årskurs 7 till årskurs 3 på gymnasiet i Örebro län.

Meningen är att privata och

offentliga arbetsgivare ska berätta för eleverna vilka jobb som finns och hur vägen dit kan se ut.

Målet är att höja kunskapen om arbetsmarknaden hos ungdomarna, att ge ungdomar studielust och motivation, att minska andelen arbetslösa och att bättre tillgodose arbetsgivarnas kompetensbehov.

Dessutom ska skolorna erbjudas föräldramöten och utbildningar för skolpersonal i arbetsmarknadskunskap.

Tio får testa sommarföretag

⇨ Sommarjobb som egen företagare. Det blir möjligt för tio ungdomar mellan 16 och 18 år i Laxå kommun. Projektet kallas sommarlovsentreprenör och avsikten är att inspirera unga starta företag och låta dem prova på en egen affärsidé.

Lön utgår som till ett vanligt sommarjobb och de tio entreprenörerna får tillgång till starthjälp och utbildning i en vecka med hjälp av Nyföretagarcentrum. Entreprenörskapet pågår under fyra veckor och kravet är att var och en ska lägga ner minst 80 timmar på sitt sommarföretag.

FRÅGAN

Vad gör du helst på fritiden?

Helena Gustafsson, Laxå:

– Jag gillar att vara i naturen! Jag håller gärna till i Byggemarken vid Laxå OK:s stuga. Vi är ett gäng tanter som promenerar där tre gånger i veckan. Annars sticker jag gärna.

Marcus Lindkvist, Laxå:

– Jag pluggar till ingenjör på Örebro universitet och har inte så mycket fritid. Men när jag är ledig brukar jag åka på loppis. Det är så roligt att titta på grejerna och så handlar jag vintage-ryllar.

Daniel Andersson, Laxå:

– När jag inte studerar – jag läser till ingenjör på Örebro universitet – kollar jag gärna serier på datorn. En favorit är Walking dead. Sedan gillar jag att spela airsoft, ett lagspel där man skjuter varandra med färger. Då har man kul och får röra på sig samtidigt!

Åsa Karlsson, Finnerödja:

– Jag har ingen fritid! Det är full fart hela tiden när man har barn. Mina är 13 och 10 år. Men skulle jag få någon minut över så gillar jag att jobba i rabatterna.

Mustafa Djerlek, Finnerödja:

– Jag fiskar! Gös i Granvik, Tiveden och regnbåge i Villingsberg. Pimpelfiske i Nora. Jag fiskar alla årstider.

Ett gott skratt och en trevlig pratstund ingår i besöket på Tiveds handel. Majvor Eriksson och Bertil Eriksson i samspråk med den nye handlaren i Tived: Mikael Wallin.

Lanthandeln – en pärla i Tived

En trevlig pratstund kostar inget extra i Tiveds Handel. De trogna kunderna dröjer sig gärna kvar vid kassadisen hos Mikael Wallin när de betalat sina varor.

Väder och vind dryftas och en och annan rolig historia dras. Trivsamt, mysigt och gammeldags, som hos forna tiders lanthandlare.

Mikael Wallin tog över Tiveds handel från årsskiftet.

– Tidigare drev jag Wallins bod i Finnerödja med jourlivs och matservering. Men det gav inte tillräcklig förtjänst så jag lade ner där för att satsa på något som jag kunde leva på. Tiveds handel ger mig den möjligheten.

Den nye handlaren vill satsa på den lantliga touchen och har gett butiken en mer klassiskt stil. Han har bytt den moderna kassadisen mot en gammal variant och har plockat fram lite rariteter i varuutbudet från förr, bland annat en glasdisk med filmstjärnor och gamla bilar och exponeringslåda för

Den manuella köttdisken rationaliseras inte bort i Tiveds handel.

trädrullar, varuaffischer och gamla vykort.

– Dessutom satsar jag på en manuell disk för kött och ost. Till specialiteterna hör den Tiveds-rökta skinkan och det rökta fläsket. Det är vi kända för!

Handeln är även ombud för Apoteket och Svenska spel och Systembolaget.

– Grön mjölk, grov limpå, kalvsylta, fem klementiner, två hekto rökt skinka! Var det

allt? Får jag inte fresta med några semlor?

Jovisst! Rätt vad det är ring-er telefonen och Mikael Wallin får ta emot en utkörningsbeställning. Det är en service som uppskattas bland de äldre i Tiveden.

– Jag har mellan 8 och 9 kunder som jag kör varor till regelbundet och den tjänsten utökar jag med utkörning av tillagad husmanskost från och med mars.

Mikael Wallin får glesbygd- stöd för sin service till befolkningen i Tiveden och det kan behövas eftersom kunderna i butiken varierar från lågsäsong på vintern till rejäl högsäsong sommartid.

– Under turistsäsongen juli och augusti ökar omsättningen sex gånger.

Kunderna uppskattar ortens handel. Vid ett öppet hus i februari kom 250 personer till butiken för att umgås och dricka kaffe och dessutom brukar pratglada tivedsbor samlas för en kaffetår en trappa upp i butiken på lördagar.